

ויקרא (353)

ויקרא אַל מִשָּׁה (א.א.)

טעמים רבים נאמרו בענין הא' זעירא שבתיבת "ויקרא". בספר "מגלה עמוקות" ביאר זאת ב1000 אופנים, כך מעיד בעל מחבר "סדר הדורות" שראה אותם בספרו הקדוש. אחד הביאורים אומרים המפרשים ללמדנו מוסר השכל: אות א' רומזת לראש ולראשון שהרי ראשונה היא לכל כ"ב אותיות. והנה אמרו חז"ל (ברכות נח.) אפילו ריש גרגותא מן שמיא מנו ליה, פירוש: אפילו הממונה על החופרים חפירות למלואותן בהן שדותיהם, מי ידלה ממנו מהיום ומי מחר, אע"פ ששררה קטנה היא מן השמים ממנים זאת, ולו לא היו ממנים משמים את אותו אדם למשרה זעירה זו לא היה מתמנה לה, שנאמר: "לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש", היינו לכל דבר שאדם מתנשא אפילו התנשאות פחותה מאוד היא מיד ה'. וזה שרמזה התורה בא' זעירא בתיבת ויקרא, גם מי שנתמנה לתפקיד פעוט ביותר, צריך לקריאה והתמנות מן השמים כדי שיצליח בתפקידו. ספר "אוצרות התורה"

אָדָם פִּי יִקְרִיב מִקָּם קָרְבָן לַיהוָה (א. ב.)

הגאון בעל "פחד יצחק" כתב: כי אדם שהוגה בתורה ומחדש חידושים, חשוב הוא כאילו הקריב קרבן לה'. והלא דברים קל וחומר בעל נכסים המפריש בהמה מנכסיו ומביאה אל המקדש, מקריב הוא קרבן לה', אדם שמייחד מחשבותיו לבוראו ומביא לקודש מפרי הגיוניו וחידושיו, לא כל שכן. וכתב הרב "אמרות טהורות", שהדבר רמוז בפרשתינו: "יקריב" בגימטריא "יחדש" (322), "מקם" נוטריקון: מדעתו, כאילו מקריב, קָרְבָן לַה'."

ספר "מעייני השבוע"

יִקְרִיבוּ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד (א.ג.)

יש להבין מה הענין של פתח אהל מועד, כתב המדרש לרמז שנפתח לחטוא פתח של רחמים ושל רצון ע"כ. ונראה כוונת המדרש על פי מה שאמרו חז"ל (שהש"ר ה. כ): "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם", ולכן צוה ה' שיקריב הקרבן אל פתח אהל מועד. ועוד איתא במדרש: אמר רבי יצחק, משל לאוהבו של מלך שכיבד את המלך במתנה וצירף לו מכתב עם דברי ברכה, אמר המלך, הניחו הדורון במקום נכבד וגלוי שכל באי ביתי עוברים בו ורואים המכתב. כך גם החוטא, משעשה תשובה והתודה והביא קרבנו הרי הוא אוהבו של הקב"ה וקרבו כדורון, והיודי כדברי ברכה ושבח למלך. וצוה ה' שיניחו על פתח אוהל מועד כדי שיראו כולם הדורון.

ספר "מטוב נהודך"

להבדיל בין הראש לגוף בעולת ולא בחטאת

וְשָׁפַע אֹתוֹ בְּכַנְפָיו לֹא יִבְדִּיל (א. יז.)

בעולת העוף צריכים להבדיל את הראש מהגוף, לעומת זאת בחטאת העוף נאמר: "לא יבדיל", אסור להבדיל בין הראש לגוף. זו גזרת הכתוב. נשאלת השאלה: למה זה כך, מה ההבדל בין עולת העוף לחטאת העוף? הבעל "אבני נזר" אמר על כך פירוש נפלא מאוד. היה שוה לבוא לכאן רק כדי לשמוע אותו: עולה מכפרת על הרהורי הלב. הרהורים מקומם בראש, במחשבה. כאשר עולה במחשבת האדם הרהור פסול, לכאורה זהו אונס. מה יכול הוא לעשות? אמנם, העולה בכך היא, שאדם אינו 'חותך' מיד את אותו הרהור, והוא נהפך להרגשת הלב. לכן מכפרת עולה על הרהורי הלב. מסיבה זו בעולת העוף צריכים להכריח את הראש מהגוף, כפרה על כך שהוא לא הכריח את הרהורי הראש מהלב. אבל בחטאת זה בדיוק להיפך. חטאת מכפרת על שגגה. הטענה על החוטא בשוגג היא: היכן היה הראש שלך? למה לא חשבת שהיום שבת? לכן בבואו לכפר על חטאו, אל לו להבדיל בין הראש לגוף. אדרבה, הוא אמנם שוגג, אבל עליו להביא קרבן לכפר על כך שלא חיבר את הראש עם הלב. שלא חשב די הצורך, ובכך היה ניצל מן החטא.

ראובן

אִשָּׁה רִיחַ יְנִיחֹת לַה' (א. ט.)

המשנה (מנחות קי.) אומרת: נאמר בקרבן בהמה "אשה ריח יניחות", וכן בקרבן העוף וכן בקרבן המנחה, לומר לך אחד המרבה שזה קרבן בהמה, ואחד הממעט, שזה קרבן העוף, וקרבן המנחה, ובלבד שיכוון לבו לשמים. מובא בשם ה"הפלאה", רמז נפלא בזה: דהנה המלה "אך" בא למעט והמלה "גם" בא לרבות. והנה האותיות שלפני האותיות "לב" הם "אך" ואותיות שלאחר אותיות "לב" הם "ג' מ". וזה הרמז, אחד המרבה "גם" ואחד הממעט "אך" שניהם, בין לפני "הלב" בין אחרי "הלב", העיקר הוא: ובלבד שיכוון "לבו" לשמים.

ספר "להתעורר באהבתך"

כָּל שָׂאֵר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לַה' (ביא.)

פלא פלאות, היה הגאון רבי טוביה לסיצין אומר: הלא שאור הוא החמץ המשובח יותר ממצה שעדיין לא החמיצה עד שהגמרא (גיטין כב.) קוראת לעור שאינו מעובד מצה כמשמעו על שם דלא מליח ולא קמיח ולא נפיץ. הדבש ודאי משובח הוא שהרי הוא השם הנרדף לדברים מתוקים כדבש, אם כן מדוע אסרה התורה להקריב על המזבח את הדברים המשובחים הללו, אלא

שאינו זהיר ומקפיד לקיים המצוות כראוי. משל לסוחר שעיקר מסחרו היה לקנות בזול מן הגנבים והגזלנים, והיה מתהלך במקום שהגנבים מצויים כדי שיוכל לסחור עמם. פעם אחת בהיותו שם. התנפלו עליו שודדים וגזלו את כל מה שהיה ברשותו. היה מתודה ובוכה ואומר, מי גרם לי כל זאת, רק משום שאני עצמי בחרתי לעמוד במקום הרע הזה.

רב רוכין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

הלכה: פרשת זכור

ספרדי שמתפלל תמיד בבית כנסת של אשכנזים, נכון מאוד שיהדר לשמוע קריאת פרשת זכור שהיא מן התורה, מפי שליח ציבור הקורא במבטא ספרדי. וכן להיפך. נחלקו הפוסקים אם נשים חייבות לשמוע פרשת זכור. מותר להוציא ספר תורה במיוחד לנשים לקרוא להם בפרשת זכור בלי ברכה.

מתוך ספר "חזון עובדיה" מאת רב עובדיה יוסף זצ"ל

פתגם: דבר עם האנשים בהתאם לכינתם

ספר "שמחלה"

חקירה: מחצית השקל

מצוה בפני עצמה, או רק הכשר מצוה בשביל לקנות תמידין ומוספין (מנחת אשר שמות נו-ב)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: מכיר בטיב בני אדם

קודם שנתפרסם בעולם היה ה"חפץ חיים" עני מרוד שרוי בדחקות, בני העיר ביקשו לתמוך בו, אך הוא סירב לקבל כל תמיכה. מדוע אתה מסרב? שאלה אותו אמו, הלא רעבים אנו ללחם, ומדוע לא תקבל מה שבני אדם רוצים לתת? חייך ה"חפץ חיים" ואמר: מכיר אני בטיבם של בני אדם, הם רוצים לתת לי, רק משום שאיני רוצה לקבל, כיון שאהיה מוכן לקבל, שוב לא ירצו לתת.

ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי זוויירה, אליהו בן חמר, ראובן בן איזא, סשא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עוזיא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עוזיא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עוזיה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי.

צריך להעלות על המזבח מנחות הבאות מצה שכלל לא החמיצה? באה התורה ללמדנו שלמרות שהקב"ה משפיע טובה לעולם בלי גבול ובלי שיעור, הוא אינו מבקש מאתנו להביא לפניו יותר מקומץ בלבד שהוא כזית ומסוג פשוט כמצה ותו לא, זוהי מדת החסד וטובו של הקב"ה שרוצה מאיתנו להביא למזבח השם את פנימיות הלב הפשוט, שלא כמו הסוברים שעבודת השם היא רק בדברים גדולים.

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן הַבֶּקֶר הוּא מְקָרִיב אִם זָכָר אִם נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לְפָנָי ה' (ג, א)

בפסוק זה נותנת התורה הדרכה לאדם הרוצה לזבוח את יצרו לשם ה', אולם הוא מבקש לעשות זאת בשמחה, ואפילו להצליח להנות מן העובדה שהוא כובש את יצרו ולא לחוש ברע בעקבות זאת, כלומר: **"וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ"**, הוא רוצה להקריב קרבן, אך להיות שלם עם אותה הקרבה. העצה לכך היא **"אִם מִן הַבֶּקֶר הוּא מְקָרִיב"**, עליו להתחיל לעשות זאת בבוקר, כשהוא עדיין צעיר, ועל ידי כך יצליח לעשות זאת בקלות. **"אִם זָכָר אִם נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לְפָנָי ה' "**, עליו לעשות זאת בעודו תמים, כשהוא קטן עדיין, ואז יוכל גם לזבוח את היצר, וגם לעשות זאת כשלבו שלם עימו.

רב אליעזר פאפו בספרו "אלף המגן"

הדם זריזות, חלב כבודות

וְזָרְקוּ בְּגִי אֶהָרָן הַפְּתָנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סְבִיב. וְהִקְרִיב מִזְבַּח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁה לַיהוָה אֶת הַחֶלֶב (ג, ב-ג)
מדוע דוקא את הדברים האלה מקריבים? ביאר ה"פרדס יוסף": **"הדם מעיד על חריצות על התסיסה על זריזות. הדם כל הזמן זורם. לעומת זאת החלב מעיד על כבודות. וזאת שניהם צריכים לעבודת ה'."** כשבאה ליד האדם מצוה, ירוץ ויזדרז לעשותה, כשמזדמנת לו עבירה, יהיה כבד ללא כוח. אדם שחטא, וכעת מביא קרבן על חטאו, בעצם פעל להיפך: לעבירה הוא רץ, והנוגע למצוות התנהג בכבודות. לכן אומרים לו להקריב על המזבח גם דם וגם חֶלֶב לכפר על מעשיו.

ספר "ומתוך האור"

נֶפֶשׁ פִּי תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה מִפְּלַ מְצוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תִעֲשִׂינָה וְעֵשָׂה מְאַחַת מִהֵנָּה (ד, ב)

אם נפש נכשלת בחטא בשוגג הרי משום **"וְעֵשָׂה מְאַחַת מִהֵנָּה"**, שעשה פעם עבירה במזיד. מי שלא עבר מעולם על עבירה במזיד שומרים עליו מן השמים שלא יכשל בשוגג.

ספר "מענינה של תורה" בשם אלשיך הקדוש

נֶפֶשׁ פִּי תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה מִפְּלַ מְצוֹת ה' אֲשֶׁר וכו' (ד, ב)
התורה רמזה לנו כיצד יזדמן לאדם שיחטא בשגגה, ומפני מה אינה ה' לידו מכשול זה. אין זאת אלא משום שלא נזהר לקיים המצוות בשלימות ובאופן היותר נכון, ועל כן שוב אינו ראוי לשמירה עליונה שלא יכשל בחטא. זהו שאמר התורה **"נֶפֶשׁ פִּי תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה"**, הרי זה אות וסימן כי **"מִפְּלַ מְצוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תִעֲשִׂינָה"**,

